

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt. negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
1161-ut 25. szám.
Levelekre csak beküldött postabélyeg ellenében válaszolunk.

Közlemények az orsz. magy. gazdasági egyesület köréből.

Az Országos Magyar Gazdasági egyesület műszaki szakosztálya november hó 13-án pénteken d. u. 4 órakor a Közteleken ülést tart.

- Az ülés tárgysorozata:
1. A kiállítások és gép-versenyek szervezése.
 2. A gépkísérleti állomás létesítése.
 3. Az 1892 ik évben a felső-tiszavidéki gazd. egylettel rendezendő aratógép-verseny.
 4. Folyó ügyek.

Ifj. gr. Széchenyi Imre,
elnök.

Az Orsz. Magy. Gazd. egyesület baromfitenyésztő szakosztálya f. hó 16 án, hétfőn d. u. 5 órakor a Közteleken v. lasztmányi ülést tart.

Ismeretlen tartózkodású egyesületi tagok.

Lepényi Pál	ezelőtt	Geletneken,
Ónody Dezső	>	Gömör-Panyiton.
Virágh Gyula	>	Budapesten,
Lovász Antal	>	Üllőn,
Illés Dénes	>	Vrászlón,
Nákó János	>	N.-Szt. Miklóson,
Gyenge Gyula	>	Rétén,
Pósa József	>	Ibrányon,
Cseh László	>	Oláh Kocsárdon,
Óváry Sándor	>	Helődon.

Budapest, 1891. november hó 7.

(Korai fagy és jövő termésünk. — Tavasz buza. — A rossz burgonyatermés és a kivándorlás. — Orosz ló- és sertés-kivitel tilalom. — Lőbizományi istálló. — A cseh agrár-áramlat. — Börzeadó. — A román kereskedelmi szerződés a bécsi parlamentben. — Amerikai sertés s osztrák cukor. — Sertésus vámja Franciaországban.)

Emberemlékezet óta nem kellett annyi kalamitással megküzdenie a gazdának, mint ez utóbbi években. Nemcsak a növényi és állati paraziták teszik próbára a türelmét s bizalmát, de úgy látszik, az időjárás is ádáz ellenségei közé szegődött.

A várva-várt eső helyett jött fagy és hó!

Még az járt legjobban, a ki idejekorán elvetett, mert az ország minden részéből befutott tudósítások szerint a korai vetések türelhetők. Ime egy újabb nyomás bizonyíték a korai vetés mellett!

A kései vetések azonban siralmas képet s csekély reményt nyújtanak.

Foltosak s a mi nagysokára kibujt, az is elkényszeredett, vékony száru, sárgás színű, úgy, hogy az ily vetések még akkor sem adnak teljes termést, ha gyenge telünk lesz is.

Jó része azonban a kötöttebb talajoknak még vetetlen, különösen a here- és luczerna-tarlók s a tulkötött talajok, melyekből az eke szántásközben kiugrik.

Sok lesz tehát a tavaszi, különösen buza, ép azért jó már eleve gondoskodni vetőmagról, mert a mint a körülmények mutatják a tavasz buza kapós lesz!

Összes reményeink tehát jövő termésünket illetőleg, egy korai, kedvező tavaszban összpontosulnak, mert csak ez esetben bírjuk az összehajmózódott szántási és vetési munkát idejére és megfelelőleg elvégezni. — Oly kései tavaszodás mint az ide, nagy katasztrófa szülője volna nálunk, mert egy általánosan rossz termés oly nyomorúságba dönthetné az egész országot, mint a mily nyomorúság és inséget okozott a felvidéken az ide burgonyatermés. S épe silány termés okozta nyomor a kivándorlás epidemiájának mind kedvezőbb talaj s nincs is remény, hogy előbb megszűnjék a baj, míg a nép megélhetéséről nem gondoskodunk. Hely ingyen burgonyát osztunk ki a szűkölködők közt, ez csak oly orvosság, mely enyhíti ugyan, de meg nem szünteti a bajt.

Mélyebbre kell nyulnunk, hatalmasabb faktorokat kell mozgásba hoznunk, hogy a megélhetésre módot nyujtsunk a népnek, mert ma a gyors közlekedési eszközök nemcsak az áru forgalmát növelik óriási mértékben, de a népek érintkezését is felelte megkönnyítik, mely körülmény mindinkább érvényre juttatja még oly sovinszta nemzet fiai között is, mint mi vagyunk, azt a meglehetősen kozmopolitikus elvet: *ubi bene, ibi patria!*

A felvidék mezőgazdasági, szeszgyárai működésüket nyers anyag hián beszűntetni kénytelenek. Mozgalom indult meg tehát a felvidéki megyei törvényhatóságok körében, hogy megkeresik a kereskedelmi minisztert, miszerint az államvasutak a szeszgyártáshoz szükséges burgonyát önköltségen szállítsák a szeszgyárakhoz.

A mennyire ismerjük a kereskedelmi minisztert, előre is tudjuk, hogy e méltányos kérelmet megtagadni nem fogja, mert a munkaadó szeszgyárak bizonyára okszerűbb megoldási módja a nyomor enyhítésének, mint az ingyenburgonya!

Az inséges Oroszország a kiviteli tilalmakba, úgy látszik, nagyon belemelegedett. Újabb hírek szerint a ló- és sertés-kivitel is be fogják tiltani. A sertés-kivitel betiltását az inségből még csak kitudnók magyarázni, de nem a ló-kivitelét, nem különösen akkor, midőn „a legfelsőbb helyen engedélyezett moszkvai orosz lótenyésztési részvénytársaság” csak

legutóbb is Bécsben állított fel lőbizományi istállót. A berlini-ilyenmő istálló működése nagyon érezhető, a mennyiben erős konkurrencziával kell a magyar ló-kivitelnek küzdenie s most az ország közvetlen közelében ütik fel tanyájukat sőt még magában az országban is felveszik a harcot, hogy tért hódítsanak.

Hát a mi lőbizományi istállónk hol késnek az éji homályban, vagy már nekünk végzetünk, hogy mindenben s mindenki által megelőztessünk?

A cseh országos kormány mindazon gabonaküldeményeknek, melyek direkt valamely malom czimére szólnak, az államvasutakon 17%, a társulati vasutakon 15% tarifamérséklést biztosít az esetben, ha Magyarországgal szemben a távolság legalább 150, a társországgal szemben pedig 100 kilométer.

Meglehetősen riadalmat is keltett ez intézkedés a prágai börzén s mint halljuk, a közvetítő kereskedelem határozottan állást foglalt ez intézkedéssel szemben, mint a mely létérdekeit alapjában sérti. Reméljük azonban, hogy ez erélyes kormányintézkedésekkel szemben az egész mozgalom meddő sikerű marad.

A mit *Bismarck* nem birt Németországban keresztülvinni, a miért hiába küzdöttek más államok is, úgy látszik, Ausztriában létesül legelőbb. *Bülnszki* képviselő egy a már két év előtt kidolgozott törvényjavaslat módosításával új tervezetet készített a **börzeadó**ról. *Bülnszky* fentartja kötésenkint a régi tervezet 10 kr adóját és sok másban is egyezik az első javaslattal. Az adó bélyeg alakjában fizettetnék; nagyobb czégek, intézetek stbnek megengedtetnék, hogy forgalmukhoz mérten adójukat időszakonként közvetlen fizessék. De a mi minket leginkább érdekel, az *Bülnszky* azon javaslata, hogy az osztrák kormány hasson oda, miszerint a *börzeadó Magyarországon is hasonló alapokon és Ausztriával egy időben léptetessék életbe*. Teljesen a szívünk szerint beszél s örvendünk, hogy e téren is egy véleményen lehetünk osztrák szomszédainkkal. — Talán remélhetjük, hogy a pénzügyminiszterünk nézete is megváltozott két év óta ez ügyben s a dolog nálunk is komoly megfontolás tárgyát képezendi s mint törvényjavaslatot már legközelebb üdvözölhetjük a ház asztalán.

Még egy érdekes hírt hozhatunk Ausztriából, a hol kereskedelmi szerződésünk

Románláh az erős vitéz lettelt a képviselőházi pénzügyi bizottságának nov. 1-iki ülésén. Ez a vita újra csak élénk kifejező volt annak az érnek, a melyly a mezőgazdasági érdekek a szomszédos „Iusurbiában, az „Iparállamban” eredményestnek — Baculeum kereskedelmiügyi miniszter a vászmerződések tárgyában interpelláltván, az incidensből kifolyólag Br. Morsey nyilatkozott a román szerződés megkötése mellettl elhozott érvekké szemben s álláspontját Dr. Keilsberg is támogatja. Br. Morsey a román háttér „Márászól átszólt sziszűknek” nyilatkozta.

lással, hogy noha Franciaország mindenki veli barátságos viszonyban óhajt élni, azért saját érdekeit senkinek sem hajlandó feloldozni!

Hát hiszen csak ennek az elynek az uralmát óhajtánok mi is érvényre jut-tatni Magyarországot gazdasági politikájában. P. Gy.

A gabonasziszik.

(Caldana granaria. L.) Irtja Jablonowski József. (Folytatás.)

As egész állat — úgy látszik — mintha igen finom és átlasszó burokba volna göngyölítve s e burkot át lehet látni, hogy az alezanak tojásad alakú barna feje már elült, helyette ott van a osz-alakú csapokkál és a szem-növényekál és a mellesz szemre gyanúsítva kára látható a két első-lábszár, majd után az — pedig már a potroh tövén — következék a fedő-szárny, mely hátúrol a test oldalához annyira oda van illesztve, hogy elől (I. t.) az abrán, lénység az állat testéhez hasonló részén már majdnem érintésköz és után jön a sor az utolsó lápbárra (II. ábra) o. Ite a sziszik baba!

As állat most már értérnek sem mozog láthatólag, mindazonáltal élte nem szünetel. Az újszerű burk — úgy tetszik — mintha egyre

a igen fiatal Ábra oldalról nézve (8-szorosan nagyítva); b az aleza feje (30-szor nagy.); c a báb (4-szeres nagy.); d a kifejlett állat (4-szer nagy.); e a kifejlett Ábra feje (30-szor nagy.); f a rázószőr (40-szor nagy.); g a báb (30-szor nagy.); h a megkülönböztető buzogás (2-szer nagy.); i, j, k megkülönböztető buzogás (3-szer nagy.). (Orvasoknál kényelmére az ábrát a folytatásban is felvetjük. Sziszik.)

jobban és jobban hozzászárada az állat egyes szervezete és ezek annnyival inkább elő-alvának a testül: a feheres színezet műlőban van, változik s az állat igen világos-barna, némely veresek-szaga lesz; e szín is azonban idővel egyre sötétül, míg végre akkora, mikor az állat harmadik életszakát már-már bevégezte, az sötét-barna. Ugyanakkor az egykor igen puha külső burk óhítványgya megkeményedik, a merev tagok megmozdulnak s az állat meg szabadul egyszerre a természet tiltakozás be-kötöl: megmozdul, használja tagjait és a szabadba vágja. Rágoz-szerűvel a snáksze-gy-átörrel látja, vagy a sziszik egy-szerűen farolva s a gazda — gondom — nem kellemes megelapetésére, inn kibújik a kis gabona-zsziszik.

Azonban nem minden kifejldött gabona-zsziszik barnul meg erősen: vannak példányok — mint az már előbb is említtem — melyek igen világos-barnak. Azt hiszem, hogy ezek fejldés közben valami báb érte, vagy táplálékuk nem volt elegendő s ezek hamarabb is pusztulnak el, mert az elhullott bogarak közü — már I. t. a fogságba tartott példányok után nézve — aránylag több a világos, mint a sötét-barna.

Hogy a gabona-zsziszik teljes kifejldéséhez mennyi idő kell, az meg kérdés: átlag 45—50 napot lehet számítani, Deaux az kerek két hónapra teszi a mi körülmények között a teljes kifejldésnek is. Mert ha igaz, hogy az aleza 8—10

nap múlva kibújik a petéből s az pedig mintegy 7—8 nap múlva behabozódik s aztán a báb nyugalmá (Deaux szerint) ismét csak 8—10 napot tart, akkor az összes kifejldés csak 28—30 nap múlva. Végük ehhez most azt is, hogy a kifejlett gabonasziszik nősténye csak 10—15 nap múlva rak petét, akkor az összes fejldési idő másfél hónap volna. Ez ismét annak felel meg, hogy egy gabonasziszik egy évben csak egy keveset lehet megtermékenyítő nyugal-dalmat, akkor azonnal előlötnek és fel a szá-sétalnak az üveg falán.

A gabonasziszik kedveli a melegét, mert ha a hidegebb évek napok közelednek, akkor olyan helyre húzódk, a hol a hideg ellen védve van, míg ha már a téli fagyok időzése is bekövetkezett, akkor megmerevül és ilyen állapotban ki-húzza a tele. Azonban, ha olyan helyen van, a hol a téli hidegek — 10—12° C-nál nem hideg maradt volna, s így a téli hidegek a nagyobb gabonagrmádkba inn, melynek belseje aránylag meleg, akkor ott tovább él a nekül, hogy életét a telli merev alom megszakítsa.

Hogy egy gabonasziszik összes életfolyama — már I. t. mint kifejlett állat-e beleszámítva az általalulási időszakot is — milyen hosszra teendő, az meg nincs megállapítva, de kísérle-tek alapján az hiszem, hogy rendszeren négy-öt-három hétig él meg, ha az élethez szükséges étel-igény hosszú, mert a 16—18 drb sziszik 186 köbökön 100 érb. él egy hónapos tenyésztés után szept. 18. 11. 17 óráig, és ez csak 26 drb. pusztult, el, a mi minneszetre arra mutat, hogy az anyákkal együtt csak megérett 44 db sziszik (4-45 db, 6 hónap). Kérdés az is, hogy a hideg miatt való megmerevülés állapot csökkent-e az állat élet-idéjét, vagy közömbös-e az arra?

A kibuvott sziszik nem szereti a magányt; felkeresi azok helyeket, hol tarsait leli s ott az-tan csendesen tovább szaporodik. Ily helyül szolgálnak pedig első sorban azon piszokos, vegres maggal töltött magtári zuok, félépességek, a melyek a falra felakasztva, a melyeket nagyobb beákok, a deszkák alá hullott szemeket magrakosok, sötét átlakok, félt elha-gyartott fűök szemete s mindazon hely, a hová ill-ott gabona szemé is hull, de a hová a gazda szemé ritkán, keze meg ritkábban, míg szolgálat-ka nem szűnik pedig a legelőre — tovább.

Kedveli a nyugalmat. Nem szeret igen vándorolni és ez már az ő életfolyásának a követ-kezménye. Egy kiképzett meg elég neki jó húsz köbökben maradni, ha nyugalmas helyre elhagyva, a legelőre a társait, tehát a társait — mint a kö-bökben részekben: meg a himb árnyék. Előttven egy egy kukorica szem, a melyet egy gabonasziszik ép ott kezdett ki, a hol az a legkényesebb; az állat feje és nyaka már egészen benne van a szem-ben s csak a mozgó lábai árulják el, hogy mint igyekszik egyre jobbebb és jobbebb hatolni a szembe.

És ez által, hogy a kifejlett állat is pusztul, s annak a magtárissejében fejlődő alakjai is émszék-t a szem léte tartalmát, a kár a pusztuló állat számba képest nem sok, mert a Deaux által meg-ízolt egy esetet, hogy egy rozsgarnada a benne hemzseggő sziszik miatt úgy látszott, mintha annál egész tömege mozdogna s a rozsz sulya maga, mely csapokkör 80 kilogramm volt, a rozsz sulya 10 kilogrammra csökkent. Deaux tehát már 18 kg. kárba vesztet, a mi 20%-ny-ra felel meg (I. Dr. Herpin a kár átlag 20%-ny-ra teszi).

A sziszik rendszerint csak a magtárban tá-kozik legelőbb a nem támadja meg a gabonát, hanem csak a szemeket, ha a szem ott van a csűrben, vagy a kazalban, ha a szem ott sok a kálzásban maradt. Ez eset leginkább hazánk északi vidékein szokott bekö-vetkezni, a hol a gabonát nem cséplék ki azon-al az aratás után, hanem csűrben vagy fedett tá-lyákban tartják, a melyek a sziszik által meg-égyűnk, a hol az azonban néha a következő tá-vasz is el szokott maradt, kivált ott a hol a cséplési munka a közönséges csépehdaróval igen

melyek ha nem is közvetlenül a sziszik tanyáit, akkor legalább annak környékét igen meg-terhelik zavarják.

Az üvegbe tartott szisziknek, ha hosszabb ideig nem zavarom őket, rendszeren annyira elbuj-nak a mag közé, hogy első pillanatra senki sem mondána, hogy az üvegbe sziszik van, de ha csak egy keveset megtermékenyítő nyugal-dalmat, akkor azonnal előlötnek és fel a szá-sétalnak az üveg falán.

A gabonasziszik kedveli a melegét, mert ha a hidegebb évek napok közelednek, akkor olyan helyre húzódk, a hol a hideg ellen védve van, míg ha már a téli fagyok időzése is bekövetkezett, akkor megmerevül és ilyen állapotban ki-húzza a tele. Azonban, ha olyan helyen van, a hol a téli hidegek — 10—12° C-nál nem hideg maradt volna, s így a téli hidegek a nagyobb gabonagrmádkba inn, melynek belseje aránylag meleg, akkor ott tovább él a nekül, hogy életét a telli merev alom megszakítsa.

Ha a gabonasziszik tanyázóhelyének megvá-lasztásában csak egyedül a piszok- és szemtel-melakos, vagy legelőbb az osztrakosok által el-mo-rosztott, vagy rozsz szemek moritokosok, akkor annak kárteleszaga számba sem jönné: baj az, hogy az elszaporodott gabonasziszik igen szám-ukkal átvonni a gabonagarmádkba, aztán ott foly-tatja szaporodását és ezt annál rohamosabban, minél kevésbé lehet megakadályozni.

Külsőleg alig lehet észrevenni, hogy a sziszik benne van a gabonakaszban, mert nem árt-kozik a halom felszínén, hanem bele bujnak annak belsejébe legalább 15—20 centiméternyire s ott folytatja azt annyira kártekon működését.

Nem különbözik van a gabonasziszik nősté-nyének a hímjének pusztítása között. A gabona-zsziszik nősténye rendszeren nemcsak egy-egy szemé sőt meg, mert hiszen neki ki kell kezdeni minden szemet, a melybe petét akar tojni s így egy kiragot s el is fogszattott kis lésiménye-gyűjrelé elég neki a táplálékra, a melyet a kiragot lepet nagyobb beákok, a deszkák alá hullott szemeket magrakosok, sötét átlakok, félt elha-gyartott fűök szemete s mindazon hely, a hová ill-ott gabona szemé is hull, de a hová a gazda szemé ritkán, keze meg ritkábban, míg szolgálat-ka nem szűnik pedig a legelőre — tovább.

Kedveli a nyugalmat. Nem szeret igen vándorolni és ez már az ő életfolyásának a követ-kezménye. Egy kiképzett meg elég neki jó húsz köbökben maradni, ha nyugalmas helyre elhagyva, a legelőre a társait, tehát a társait — mint a kö-bökben részekben: meg a himb árnyék. Előttven egy egy kukorica szem, a melyet egy gabonasziszik ép ott kezdett ki, a hol az a legkényesebb; az állat feje és nyaka már egészen benne van a szem-ben s csak a mozgó lábai árulják el, hogy mint igyekszik egyre jobbebb és jobbebb hatolni a szembe.

És ez által, hogy a kifejlett állat is pusztul, s annak a magtárissejében fejlődő alakjai is émszék-t a szem léte tartalmát, a kár a pusztuló állat számba képest nem sok, mert a Deaux által meg-ízolt egy esetet, hogy egy rozsgarnada a benne hemzseggő sziszik miatt úgy látszott, mintha annál egész tömege mozdogna s a rozsz sulya maga, mely csapokkör 80 kilogramm volt, a rozsz sulya 10 kilogrammra csökkent. Deaux tehát már 18 kg. kárba vesztet, a mi 20%-ny-ra felel meg (I. Dr. Herpin a kár átlag 20%-ny-ra teszi).

A sziszik rendszerint csak a magtárban tá-kozik legelőbb a nem támadja meg a gabonát, hanem csak a szemeket, ha a szem ott van a csűrben, vagy a kazalban, ha a szem ott sok a kálzásban maradt. Ez eset leginkább hazánk északi vidékein szokott bekö-vetkezni, a hol a gabonát nem cséplék ki azon-al az aratás után, hanem csűrben vagy fedett tá-lyákban tartják, a melyek a sziszik által meg-égyűnk, a hol az azonban néha a következő tá-vasz is el szokott maradt, kivált ott a hol a cséplési munka a közönséges csépehdaróval igen

lassan halad. Az ilyen helyen aztán a megelőző lépés megmaradt szemhulladékokban előlékő gab-onasziszik atmeq a kálzásban levegő szemre és csak úgy pusztul itt is, mint akkor a magtárban. Az előlötten, a hol előr sincs s aztán a hol a kálzásba rakott gabonát az aratás után rendszeren csak egy keveset megtermékenyítő nyugal-dalmat, akkor azonnal előlötnek és fel a szá-sétalnak az üveg falán.

A gabonasziszik kedveli a melegét, mert ha a hidegebb évek napok közelednek, akkor olyan helyre húzódk, a hol a hideg ellen védve van, míg ha már a téli fagyok időzése is bekövetkezett, akkor megmerevül és ilyen állapotban ki-húzza a tele. Azonban, ha olyan helyen van, a hol a téli hidegek — 10—12° C-nál nem hideg maradt volna, s így a téli hidegek a nagyobb gabonagrmádkba inn, melynek belseje aránylag meleg, akkor ott tovább él a nekül, hogy életét a telli merev alom megszakítsa.

Ha a gabonasziszik tanyázóhelyének megvá-lasztásában csak egyedül a piszok- és szemtel-melakos, vagy legelőbb az osztrakosok által el-mo-rosztott, vagy rozsz szemek moritokosok, akkor annak kárteleszaga számba sem jönné: baj az, hogy az elszaporodott gabonasziszik igen szám-ukkal átvonni a gabonagarmádkba, aztán ott foly-tatja szaporodását és ezt annál rohamosabban, minél kevésbé lehet megakadályozni.

Külsőleg alig lehet észrevenni, hogy a sziszik benne van a gabonakaszban, mert nem árt-kozik a halom felszínén, hanem bele bujnak annak belsejébe legalább 15—20 centiméternyire s ott folytatja azt annyira kártekon működését.

Nem különbözik van a gabonasziszik nősté-nyének a hímjének pusztítása között. A gabona-zsziszik nősténye rendszeren nemcsak egy-egy szemé sőt meg, mert hiszen neki ki kell kezdeni minden szemet, a melybe petét akar tojni s így egy kiragot s el is fogszattott kis lésiménye-gyűjrelé elég neki a táplálékra, a melyet a kiragot lepet nagyobb beákok, a deszkák alá hullott szemeket magrakosok, sötét átlakok, félt elha-gyartott fűök szemete s mindazon hely, a hová ill-ott gabona szemé is hull, de a hová a gazda szemé ritkán, keze meg ritkábban, míg szolgálat-ka nem szűnik pedig a legelőre — tovább.

Kedveli a nyugalmat. Nem szeret igen vándorolni és ez már az ő életfolyásának a követ-kezménye. Egy kiképzett meg elég neki jó húsz köbökben maradni, ha nyugalmas helyre elhagyva, a legelőre a társait, tehát a társait — mint a kö-bökben részekben: meg a himb árnyék. Előttven egy egy kukorica szem, a melyet egy gabonasziszik ép ott kezdett ki, a hol az a legkényesebb; az állat feje és nyaka már egészen benne van a szem-ben s csak a mozgó lábai árulják el, hogy mint igyekszik egyre jobbebb és jobbebb hatolni a szembe.

És ez által, hogy a kifejlett állat is pusztul, s annak a magtárissejében fejlődő alakjai is émszék-t a szem léte tartalmát, a kár a pusztuló állat számba képest nem sok, mert a Deaux által meg-ízolt egy esetet, hogy egy rozsgarnada a benne hemzseggő sziszik miatt úgy látszott, mintha annál egész tömege mozdogna s a rozsz sulya maga, mely csapokkör 80 kilogramm volt, a rozsz sulya 10 kilogrammra csökkent. Deaux tehát már 18 kg. kárba vesztet, a mi 20%-ny-ra felel meg (I. Dr. Herpin a kár átlag 20%-ny-ra teszi).

A sziszik rendszerint csak a magtárban tá-kozik legelőbb a nem támadja meg a gabonát, hanem csak a szemeket, ha a szem ott van a csűrben, vagy a kazalban, ha a szem ott sok a kálzásban maradt. Ez eset leginkább hazánk északi vidékein szokott bekö-vetkezni, a hol a gabonát nem cséplék ki azon-al az aratás után, hanem csűrben vagy fedett tá-lyákban tartják, a melyek a sziszik által meg-égyűnk, a hol az azonban néha a következő tá-vasz is el szokott maradt, kivált ott a hol a cséplési munka a közönséges csépehdaróval igen

Ujabb időben az ajánlott védekező is írtó eljárások száma igen megnövekedett. Hogy az ember a dolog könnyebb véget sze-rett megfogni, mutatója is is, hogy a szisziknek magtárból való elűztetését is először maszá sziszikélté mint írtó történt, hogy a gabonasziszik irtására ajánlottak az énekelték (ugyan ezek-e ilyen emdar ilyen sziszik-féle bogara?)¹⁾ barázdá-billegelőt²⁾ és tyukokat³⁾, sőt nagy erdei han-gyókot⁴⁾. Is de ebben nincs nagy közönség mert igaz, hogy a madarak (összeszedik a szabadon tá-rolt bogarakat, de nem a garmadában él-tek, nem az alezákát és nem a bábokat. Továbbá megdondolando dolog mindig meg az is, hogy a madarak piszkinak is, s a tyukfélek, kivált egy szial kakas, vagy egy nyugtalan kószul tyúk, ugyancsak sziszikotkál a gabonát is és sziszik-velly sziszikeseben esznek tiszta búzát. Itt tehát ilyen módon az orvosság nagyobb kárt okoz, mint a milyen már maga a gyogyítandó baj.

Az állatok után növényeket került a sor. Ezeket részben övönímédekkel használhatk, tehát hogy a sziszik mag meg ne zússzikfel és rész-ben arra, hogy a már sziszikés megisztuljon.

Ez eltekintve az első irtó növényeket használhatk; ilyenek az úrómfajtak, fodorneta, démunka fű, rozmaring, dohány és dióelav, anizs, komló, hagyma, gyalgobuda, kender sb.⁵⁾ Azonban az ezen növényekkel fűszertel eredmény, felszárított és a vízbe áztatva a gabonasziszik sziszikélté bizony nem hagyja el a már egyszer megszállott gabona garmadt, míg ellenben a tiszta gabonát csak némely óvják meg, hogy a sziszik azt is el lelepje s el ne szaporodjék benne.⁶⁾ Gyakorló gazda tehát nem várhat ezektől segítyt.

Ép olyan meddő a munka a dohányfély, terpenyalintól, fenýú vagy boróká leveleivel (foz-tel-vel való locsogtatás).⁷⁾ A sziszik a már bomlamlak induló rak kellemetlen szaga s talor tartja a szisziké, de ezt alig lehet komolyan figyelembe venni.⁸⁾

Hisz közli, hogy a lo-istállóban tartott gab-onasziszik nem támadja meg a gabonát, de az ő magja is utána me-nyer, hon ki az, a ki ilyen helyen tartásat a gabonájá?⁹⁾

Majd próbáljuk meg más eljárások, melyek lényege nem annyira a használt szerben, mint az eljárás módjában rejlik.

A frissen összehajmazott fűszet gabonát körül kell tenni egy kis fűtő- homok-páttal s a gaboná bejutni akkor rovar, nem bírva átmenni az egyre omladozó garmat végre is visszavonni a nekül, hogy cezját érte volna s a gabona szé-tesen maradj.¹⁰⁾ Kérdés azonban, hogy a magtár behuzottot homok által nem teszünk-e meg a sziszikélté is nagyobb kárt.

Mondják, hogy igen celszerűbb, ha nagyobb gabonahalom mellett meg több apró halmozást is is hagynak és míg a nagy garmadt gyákrak át-meg állapítják, a melyek a sziszik által el-nyel-ve maradk, mert a mekkoró gabonasziszik majd ezekben húzódk meg, a honnan aztán az gabo-nástul együtt könnyű szerezni elváltatni.¹¹⁾

A pusztító bogarakat összehajmazatlására aján-lják a friss jubórt és rönkyokat, melyeket szű-ten megmozdítják a sziszik, sőt az olyan, hogy ilyen módon csak a kifejlett generációt sziszikélté csökkentjük, meg a pete, aleza és báb meg min-nyel is behuzottot homok által nem teszünk-e meg a sziszikélté is nagyobb kárt.

¹⁾ Traité d'Entomologie etc. par M. Girard. Paris, 1873. p. 658. ²⁾ Nördlinger i. m. 206. U. az itt közli, hogy némely emberek azon hiszemben vannak, miképen a sziszik elűztetésére a tyúkot, a tyúkot, a tyúkot — is! ³⁾ Nördlinger u. m. ⁴⁾ Deaux i. m. p. 204. ⁵⁾ Deaux i. m. p. 203. ⁶⁾ Nördlinger i. m. p. 204. ⁷⁾ Deaux i. m. p. 203. ⁸⁾ Nördlinger i. m. p. 205. ⁹⁾ Deaux i. m. p. 204. ¹⁰⁾ Deaux i. m. p. 204. ¹¹⁾ Deaux i. m. p. 204. ¹²⁾ Deaux i. m. p. 204. ¹³⁾ Deaux i. m. p. 204. ¹⁴⁾ Deaux i. m. p. 204. ¹⁵⁾ Deaux i. m. p. 204.

megközelítőleg az eddigi átlakon Kőspömszéki gyapjút...

Myersbörök. November 6. (Wolfer Gyula és társai jelentése a Kőzetlek részére)...

Műtrágyák (Sátori Miksa és Már ezúj jelentése a Kőzetlek részére)...

Emlékezzék a fűvelési beállításra 1891. évi november hó 6-án. (A fővárosi vásárgazdasági jelentése a Kőzetlek részére)...

Hívatás. Az István-téri szerelvényházhoz hoztak viderőt 150 db szereti és 12 db szálát. Arányok 45 árus...

Budapesti vágómarhaviár november 5. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos jelentése a Kőzetlek részére)...

Budapesti lóvásár november 6. (Hembach Gyula fővárosi vásártulajdonos jelentése a Kőzetlek részére)...

Erkezett azoknál a Ferezcz József rakparti piacra...

Budapesti lakárnyavár (A VII. ker. Telek-terület) 1891. nov. 3-án. (A fővárosi vásárgazdasági jelentése a Kőzetlek részére)...

Budapesti márványár. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos jelentése a Kőzetlek részére)...

Aradi orvászás. November 5. (A Magyar Agrarlap jelentése a Kőzetlek részére)...

Nemeskőcsanak szegyetek. paronként: Alendréti ármos 200-220 db...

Fehér szőnyeg. 59-110 ft. Karta, kevert származás. 85-152 ft.

Budapesti vágómarhaviár november 5. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos jelentése a Kőzetlek részére)...

Budapesti lóvásár november 6. (Hembach Gyula fővárosi vásártulajdonos jelentése a Kőzetlek részére)...

Kbányai sertésvásár november 6. (Első magyar szerelvényház részvényitársaság telefonteljesítése a Kőzetlek részére)...

sulyvonás és 4% engedmény szokások. Először a Tengeri - fr. árja új - fr. ...

Bécsi szürkemarhák. november 6. (A Magyar Agrarlap jelentése a Kőzetlek részére)...

Bécsi szürkemarhák. november 6. (A Magyar Agrarlap jelentése a Kőzetlek részére)...

Aradi orvászás. November 5. (A Magyar Agrarlap jelentése a Kőzetlek részére)...

Nemeskőcsanak szegyetek. paronként: Alendréti ármos 200-220 db...

Fehér szőnyeg. 59-110 ft. Karta, kevert származás. 85-152 ft.

Budapesti vágómarhaviár november 5. (Wilhelm Ignác fővárosi állatorvos jelentése a Kőzetlek részére)...

Budapesti lóvásár november 6. (Hembach Gyula fővárosi vásártulajdonos jelentése a Kőzetlek részére)...

Kbányai sertésvásár november 6. (Első magyar szerelvényház részvényitársaság telefonteljesítése a Kőzetlek részére)...

Kbányai sertésvásár november 6. (Első magyar szerelvényház részvényitársaság telefonteljesítése a Kőzetlek részére)...

Lóhere- luczerna- és répmag legmagasabb napi áron vasároltattik HALDEK IGNÁCZ magnagykereskedésben Budapesten, Károly-körút 9. szán.

Fülke-körkemencek nagy és kis üzemre. Türelgyári berendezések és gépészek ártétele, tervek és gépezetek szállása...

WOJACZEK J. H. építési vállalkozó, specialista téglá, csemént és mésztégő-telepek építésében. Alapítványok 1868-ban. Budapest, huszár-utca G. Bécs, Favoritenstrasse 17.

LÖRRATH és TARSÁ cipész-mester. Budapest, Muzeum-körút 7. Készít mindennemű férfi-lábbelit, különösen gazdász-, erdősz- és vadász-cizmákat.

Bank. Türelmesen vett és eladott mindenféle pénzeszközt, váltókat, csekket, bankjegyeket...

KOPATSCHEK A. és Társa. Vasúti és tanyai állomások. Vasúti és tanyai állomások. Vasúti és tanyai állomások.

SZIVATTYÚK és GÉPÉREGEK minden fajtakör. Inoxydált szivattyúk. W. GARVENS, WIEN, I. Bez., Wallfischgasse 14.

Tűzoltószer. Teljes tűzoltói felszerelés, felmők, csatlakozók, szerkesztők, tűzvesztők, csatlakozók, tűzoltókörök, tűzoltókörök, tűzoltókörök...

Anyarozs. nagyok mindenfajta vasároltattik. Minték és ábrák mellett. G. & R. FRITZ, Bécs I. B.-Bauerstrasse 11.

Meerschman Waeren-Abtheilung FEKETE, Wien, V. Rüdigerstrasse 1. Készít mindennemű férfi-lábbelit, különösen gazdász-, erdősz- és vadász-cizmákat.

LÖRRATH és TARSÁ cipész-mester. Budapest, Muzeum-körút 7. Készít mindennemű férfi-lábbelit, különösen gazdász-, erdősz- és vadász-cizmákat.

Bank. Türelmesen vett és eladott mindenféle pénzeszközt, váltókat, csekket, bankjegyeket...

KOPATSCHEK A. és Társa. Vasúti és tanyai állomások. Vasúti és tanyai állomások. Vasúti és tanyai állomások.

Bank. Türelmesen vett és eladott mindenféle pénzeszközt, váltókat, csekket, bankjegyeket...

